

Dette vet vi om smitte i barnehager og skoler

Det er fortsatt ting vi ikke vet om smitte, omikron og pandemiens utvikling og konsekvenser, men vi har heldigvis mye og god kunnskap. Under har vi oppsummert FHIs kunnskap om smitte og smitterisiko i barnehager og skoler.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 13.01.2022

Vi er et annet sted i pandemien enn vi var i begynnelsen av 2020. Vi vet mye mer om smitte, sykdomsbyrde og vaksinebeskyttelse. Barnehager og skoler er trygge steder å være, også når smittetallene er høye.

Barn og unge smitter i begrenset grad andre på skolen eller i barnehagen

De fleste av smittetilfellene har skjedd hjemme, og ikke i barnehager og skoler. I tillegg er erfaringen at det kan være større smittespredning i sosiale situasjoner. Tall for deltavarianten viser at når en elev tar med seg smitte inn i skolen, blir gjennomsnittlig 1 prosent av elever og 0,3 prosent av ansatte smittet. FHI har ikke tilsvarende data for omikronvarianten ennå.

De fleste smittetilfellene i barnehager og skoler har vært sporadiske. I 80 prosent av hendelsene, er det 1 til 2 smittede per trinn. Det skjer større utbrudd også, men det er sjelden at det har resultert i flere enn 10 smittede. Det er flere årsaker til dette. Barn har i utgangspunktet lavere smittsomhet enn uvaksinerte voksne. For tenåringer og lærere og andre ansatte, bidrar vaksinene til å redusere smittsomheten. De grunnleggende smitteverntiltakene (god hygiene, holde seg hjemme når man er syk) bidrar til å begrense størrelsen på utbrudd, i kombinasjon med testing og sporing.

I ukene fremover forventes det at omikronvarianten gir betydelig økt smitte i hele samfunnet. Da må vi også

være forberedt på at vi kan få noe mer smitte i barnehager og skoler.

Det er ikke vesentlig mer smitte blant ansatte i barnehager og skoler, enn blant andre voksne

I aldersgruppen 20 til 70 år, var smitteforekomsten under deltabølgen 22 per 1000. For førskolelærere, grunnskolelærere og assistenter var dette tallet henholdsvis 28, 29 og 32 per 1000 i samme periode, altså noe høyere. Blant lærere i videregående var smitteforekomsten noe lavere, 20 per 1000. Tallene sier ikke noe om hvor smitten har skjedd.

Vaksinen gir veldig god beskyttelse mot alvorlig sykdom

To doser med koronavaksine gir veldig god beskyttelse mot alvorlig sykdom, også med omikron.

92 prosent av ansatte i barnehager og skoler har fått to vaksinedoser. Per 4. januar er også 25 prosent vaksinert med en tredje dose, og i løpet av uke 2 vil 65 prosent ha fått tredjedosen. De fleste ansatte i barnehager og skoler vil ha fått tredje dose i løpet av januar.

Risikoen for å bli lagt inn på sykehus er generelt lav for vaksinerte under 65 år, og vaksinerte er kortere på sykehus enn uvaksinerte.

Svært få ansatte i barnehager og skoler har vært lagt inn på sykehus under deltabølgen. Foreløpige data viser at omikron sjeldnere fører sykehusinnleggelser enn tidligere virusvarianter.

Barn og unge blir sjelden alvorlig syke av korona

Barn og unge blir i liten grad syke av korona, og det er svært lav risiko for at de blir lagt inn på sykehus. Det er for eksempel langt færre barn som har blitt lagt inn på sykehus med korona i løpet av pandemien (cirka 200), enn det er barn som blir lagt inn for influensa i en normal influensasasesong (cirka 500). Median liggetid for et barn med korona er ett døgn, noe som tyder på lite alvorlig sykdom selv om de havner på sykehus. Selv om det har vært svært mange smittede barn og unge i høst, har det ikke ført til økning i innleggelser av barn. Foreløpig informasjon tyder på at omikron ser ut til å redusere risikoen ytterligere for å bli lagt inn på sykehus.

Jevnlig testing er et effektivt smitteverntiltak

Jevnlig testing av barn, unge og ansatte i områder med mye smitte er effektivt for å redusere smitte – like effektivt som at kontakter i skole og barnehage settes i karantene.

Målet med jevnlig testing er å redusere smitten ved å oppdage, isolere og smittespore rundt smittede personer som ellers ville blitt oppdaget senere eller ikke i det hele tatt. Med god tilgang til tester vil jevnlig testing bidra til at barn og unge får være mest mulig i barnehagen og på skolen.

